

Silkeborg den 3 juli 1853.

Kære Fru Balling!

Det er så uhyggeligt at være langt fra sine københavnske venner i denne tid, da de der er udsatte for kolera. Jeg vil imidlertid håbe at De, Deres søster og moder, der jo dog bo ret luftigt, og nu i afkølet vejr, befinde sig vel. Det er alligevel en trang for mig at skrive og jeg har da det håb at De måske i løbet af en 12 a 13 dage, sender mig et par ord, så længe bliver jeg endnu her og min adresse er ganske simpelt ”til Silkeborg. Her er nemlig poststation så man ikke behøver, som før at skrive per Århus, men ligefrem: Silkeborg. – Jeg var en otte dage i Sorø hos Ingemanns, hvor der var dejligt sommervejr, skoven frisk grøn og godt ude og inde. Så tog jeg over Kalundborg til Århus og blev noget over 14 dage på det smukke Wilhelmsborg hos kammerherre Güldenkrone. Det er en ny, stor herregaard, 5 fjerdingvej fra Århus, midt i skovegnen, med en smuk have, hvor der løber en å gennem en lang dal, som bøgene hælde sig over. Daglig gjorde vi køreture, især ned til stranden, der har dejlige skovskrænter og udsigt til Molbolandet. Jeg tænkte da på Deres datter og svigersøn, som bo der nogle mile inde, og om ikke De selv, med dampskibet, vi stundom så gå forbi, kom for at sige god dag. En aften tog jeg op til Århus hvor Sahlerts, Schram og madam Fossum gav scener af Røverborgen, Don Juan og Brylluppet ved Comosøen. Madam Fossum udførte i det sidste madam Sødrings rolle og det [var] slet ikke galt. Schram sang fortræffeligt. Mellem scenerne dansede Hoppe og Jomfru Rostock karakterdanse. Jeg talte med dem allesammen, besøgte dem oppe på teatret. En af de sidste aftener jeg var på Vilhelmsborg kunne jeg ellers nær have kommet slemt afsted, men jeg slap godt. Vi kørte hjem fra en anden herregård, klokken var tolv om natten, kammerherren kørte den vogn jeg var på. I skoven tørnede vi mod en høj bro over et vand, broens jernrækværk knak, det ene vognehjul gik ud over broen, hestene sprængte remmer og tøj, kammerherren fløj ud på hovedet, men holdt stadig hestene, den ene baronesse lå næsegrus på vejen, men jeg blev siddende i vognen og ikke en eneste af os allesammen kom i mindste måde til skade, men De kan tro, at da jeg siden kom i seng var jeg inderlig glad over at ligge der med hele lemmer. – I mandags rejste jeg til Silkeborg, der ligger særdeles dejligt, man tror sig her oppe i Skotland, Guden-Å falder just ud i Langsøen lige for mine vinduer, jeg ser tætte, gamle skove på mægtige højder, heder, flyvesand og kornrige marker. – Her er ørne og sorte storke. Da jeg sidst var her talte Silkeborg kun 35 huse, nu er her siden, det er 3 år, opvokset et par gader, jeg tror her er 900 sjæle. – 1844 var her ikke et hus, da anlagde brødrene Drewsen fabrikken og rundt om denne er nu byen vokset op med håndværkere, 3 a 4 galanteributikker, fire modehandlerinder, et gæstgiveri og et Hotel Dania. Nu skal her blive gasbelysning, og det bliver tidligere end København får den. Snart kommer vel også jernbanen her forbi og så vil her blive et liv og Silkeborg en af Jyllands mægtigste købstæder. – Omtrent en mil herfra ligger Åsen og en mil længere borte, Himmelbjerget, man ser dette fra Silkeborg, det rager ganske sort op over skoven. – Frøken Drewsen har en særdeles smuk, stor og dannet stemme, madam Stage er her i besøg og vi få da

H.C. Andersen til Helene Balling

duetter af Norma, Il Bravo og alle mulige operaer. Wiehe og hans kone er her også og begge meget behagelige at være sammen med. Vi køre ud, fiske, spadsere, men nu er det blevet temmelig koldt og stormende i den sidste tid, dog denne vejrforandring er jo god for København og derfra længes jeg at høre. – Hils Deres moder og søster!

høfjerteligst
H.C. Andersen

[Bagpå brevet:]

Til

Fru Helene Balling

født Næboe.

Compagnistræde N° 61.

2^{den} Sal til venstre

i

Kjøbenhavn.

Ordforklaringer:

Kolera: smitsom og dødbringende sygdom. København blev ramt af en voldsom koleraepidemi i 1853, som slog omkring 5000 personer ihjel i løbet af få måneder.

Molbolandet: anden betegnelse for Mols i Jylland.

Sahlertz: Ludvig Ferdinand Sahlertz - operasanger og skuespiller ved Det Kgl. Teater.

Schram: Peter Ludvig Nicolaj Schram - operasanger og skuespiller ved Det Kgl. Teater.

Gerlach: Vilhelmine Leocadie Theresia Gerlach - berømt svensk skuespiller og operasanger.

Røverborgen, Don Juan og Brylluppet ved Comosøen: tre danske operaer. H.C. Andersen havde skrevet teksten til den sidste af dem.

Madam Sødring: Julie Sødring – skuespiller.

Hoppe: Johan Frederik Hoppe - balletdanser ved Det Kgl. Teater.

Jomfru Rostock: Julie Rostock – skuespiller.

Brødrene Drewsen: Christian og Michael Drewsen, som ejede en papirfabrik.

Galanteributik: butik med forskellige pyntegenstande.

Wiehe: Michael Wiehe – skuespiller.